

مهاجرت معکوس مردم به پسابندر

صبح روز دوم سفر به منطقه دریایی سوم نبوت را با حرکت به سمت یکی از جنوب شرقی ترین نقاط کشور به اسم پسابندر آغاز کردیم؛ منطقه‌ای که این روزها می‌رود تا پایگاهی مجهز در آن شکل گیرد. نقطه‌ای که اولین محل تماس شناورهای بیگانه با جمهوری اسلامی ایران است. جاده‌ای زیبا و بکر که در یک سوی آن سواحل رویایی مکران با صخره‌های ۶۰ متری و خوف‌انگیز را می‌بینی و در یک سو صحنه‌ای از کوه‌های موسوم به مریخی که حاصل فرسایش باد، آب و عقب‌نشینی دریا است. گاه در تراز دریا در کنار شن‌های ساحل حرکت می‌کنی و گاه از فراز کوه‌ها به اقیانوس هند می‌نگری. همراه ما در این سفر ۲ ساعته، فرمانده پایگاه دریایی پسابندر بود. او گفت که پسابندر ابتدا یک پاسگاه کوچک مرزبانی بوده که در سال ۷۷ به عنوان ایستگاه دریایی و مزین به نام شهدای نیروی دریایی افتتاح شده است. در مسیر، برخی از جلوه‌های طبیعی زیبا و شگفت‌انگیز ساحل مکران را نیز شاهد هستیم، دریاچه صورتی، درخت انجیر معابد، درخت‌های نارگیل که البته میوه آن‌ها هنوز کال هستند، اسکله‌های صیادی قدیمی بالنج‌های رنگارنگ و طراحی‌های اسلیمی هنرمندانه در کنار نواری از کوه‌های مریخی عجیب و غریب بخشی از این طبیعت زیبا در یک سفر ۲ ساعته بود. قبل از ورود به پایگاه دریایی پسابندر از روستای پسابندر عبور کردیم. در واقع پسابندر روستایی کوچک در حاشیه سواحل دریای عمان و در منطقه صفر مرزی ایران و پاکستان در ۵۴ مایلی کنار ک و ۵۴ مایلی گوادر پاکستان واقع شده و ۷۰۰ نفر جمعیت ثابت و ۱۲۰۰ نفر جمعیت در هنگام فصل صید در آن زندگی می‌کنند و مهمترین شغل آن‌ها نیز صیادی است. ناخدا اشرفی در خصوص تاثیر این پایگاه در توسعه سواحل مکران توضیح داد: «قبل از ایجاد پایگاه پسابندر کسی در این جاده تردد نمی‌کرد اما ما با حضور مان امنیت را هم آوردیم که نتیجه آن رونق اقتصادی و مهاجرت معکوس نیز هست.» او مشکل منطقه را نبود زمین کشاورزی برای کشت و زرع می‌داند و در ادامه به اقدامات صورت گرفته عمرانی نیروی دریایی در این منطقه اشاره کرده و می‌گوید: «ما در اینجا سردخانه، آشپزخانه صنعتی با ظرفیت پخت ۵۰۰ غذا در هر وعده داشته و برنامه ساخت ۴۰۰ واحد مسکونی و اسکله مجزا را نیز داریم. از ۲۵ کیلومتری این جاذیگر نانوائی وجود نداشت و نیروی دریایی با احداث یک نانوائی برای استفاده خودش، مردم روستا را نیز از این نانوائی بهره‌مند ساخته است. این نانوائی در ۲ نوبت قبل از ظهر و بعد از ظهر نان پخت می‌کند و مشکل نان مردم منطقه محروم پسابندر را حل کرده؛ مردم منطقه هم چندین بار بابت احداث نانوائی از ما تشکر کرده‌اند. ما یک بهداری داریم که در آن یک پزشک و یک پزشک یار مشغول هستند و ۲۴ ساعته خدمات بهداشتی و پزشکی رایگان به مردم روستا و نیروهای نظامی دیگر حاضر در منطقه ارائه می‌کنند و اگر نیاز باشد بیمار را هم با آمبولانس به مراکز دیگر منتقل می‌کنیم.» اولین درمانگاه و نزدیکترین درمانگاه به آن منطقه، درمانگاه

روستای بریس است که ۴۰ کیلومتر با منطقه پسابندر فاصله داشت که حتی فاقد آمبولانس بود. توجه نیروی دریایی به ورزش قابل تقدیر است. حتی در پسابندر هم نداجا یک سوله ورزشی با پارکتنی مناسب و چند دستگاه بدنسازی احداث کرده تا علاوه بر پرسنل و خانواده‌های آن‌ها مردم محروم روستای پسابندر هم بتوانند از این امکانات استفاده کنند. همچنین با وجود این که هنوز خانواده‌های زیادی در این پایگاه ساکن نشده‌اند، یک مدرسه ۶ کلاسه احداث شده که بچه‌های روستا در آن درس می‌خوانند. در چنین منطقه خشک و بی‌آبی وجود یک کارخانه آب شیرین کن بسیار مغتنم است و می‌تواند یک رفاه حداقلی به منطقه بیاورد. برای این کار و به همت نیروی دریایی یک کارخانه آب شیرین کن با ظرفیت ۴ هزار مترمکعب در کنار روستای پسابندر ساخته شده که می‌تواند عامل مناسبی برای حیات روستا و عدم مهاجرت مردم باشد. مرحله آخر این بازدید حضور در کارگاه ساخت موج‌شکن و اسکله آینده پایگاه پسابندر بود. مسئول این کارگاه برای ما توضیح داد که طول بازوی اصلی موج‌شکن در حال ساخت ۲ کیلومتر و بازوی فرعی یک کیلومتر است و ۶۰ هکتار حوضچه نیز برای پهلوگیری ناوها ساخته می‌شود. وی با بیان این که کار حدود ۴۲ درصد پیشرفت داشته، مهمترین دلیل کندی روند را مشکلات بودجه‌ای عنوان می‌کند، ضمن این که معتقد است ساخت و سازهای نیروی دریایی در این منطقه باعث رونق و اشتغال بیشتر شده و حتی این کارگاه در کمک به شهرک صنعتی، دادن تجهیزات به مدارس روستاهای اطراف و ساخت مدرسه نیز پیشگام بوده است. وی سابقه این منطقه را نیز یادآوری می‌کند و می‌گوید: «قبل از این که نیروی دریایی در اینجا پایگاه احداث کند، بعضا کشورهای همسایه با بیگانه، مردم منطقه را که با قایق برای ماهیگیری به دریا می‌رفتند مورد اذیت و آزار شناورهای نظامی بیگانه قرار می‌دادند اما از زمانی که نداجا در اینجا پایگاه دریایی احداث کرده، تاکنون حتی یک مورد هم آزار و اذیت نداشته‌ایم. ما با رادار موقعیت قایق‌های ماهیگیری مردم منطقه را کنترل می‌کنیم و اگر ناوچه‌ای از کشورهای دیگر بخواهد به ماهیگیران ایرانی نزدیک شود، بلافاصله ناوچه‌های مان را برای حمایت از لنج‌ها اعزام می‌کنیم و مردم منطقه هر مشکلی در دریا داشته باشند، ما کمک‌شان می‌کنیم؛ حتی اگر قایق‌هایشان در دریا خراب شود، ما قایق‌هایشان را هم یدک می‌کنیم.» از دیگر اقدامات صورت گرفته، می‌توان به شروع ساخت سوله بدنسازی، شروع ساخت فروشگاه چند منظوره، شروع اجرای شبکه لوله‌کشی آب در داخل پایگاه به تمام مخازن مصرفی آب، ایجاد جاده سلامت و ساخت رمپ جهت دسترسی آسان کارکنان و خانواده‌ها به دریا، ساخت پارک کودک در کنار منازل سازمانی و نصب وسیله‌های آن، افتتاح کارگاه خیاطی پایگاه دریایی پسابندر جهت پر کردن اوقات فراغت همسران کارکنان پایگاه و برقراری سرویس منظم خودروبی جهت انتقال کارکنان و خانواده‌های پسابندر به چابهار

و کنارک اشاره کرد.

امروز شرایط منطقه پسابندر با احداث پایگاه نیروی دریایی ارتش به جایی رسیده که مردم منطقه در حال بازگشت به زادگاه‌شان هستند؛ یعنی مردم مرزنشینانی که زمانی به دلیل عدم وجود امکانات، زادگاه‌شان را ترک کرده بودند، امروز به دلیل امکاناتی که در منطقه وجود دارد، در حال بازگشت به زادگاه خود هستند.

خورشید در حال غروب کردن است و ما راه پسابندر به کنارک را در پیش گرفته‌ایم. راهی آسفالت‌ه و مناسب که این هم از بركات حضور نیروهای نظامی در سواحل مکران است. جاده‌ای که باعث می‌شود مردم منطقه با خیالی راحت تردد کنند و گردشگران نیز شاهد زیبایی‌های این منطقه به ویژه غروب شگفت‌انگیز خورشید در افق اقیانوس هند و در کنار صخره‌های ساحلی باشند.

افزایش علاقه‌مندی مردم به نظام

در پایان بازدیدهای میدانی به دیدار فرمانده منطقه سوم نبوت رفتیم. او معتقد است مردم اینجا در گذشته این دلبستگی که در حال حاضر نسبت به نظام دارند را نداشتند اما حالا حضور نیروهای نظامی خصوصا نیروی دریایی را به عنوان یک ناجی می‌بینند و در مردم یک علاقه خاص و وابستگی به نیروی دریایی ایجاد شده است.

وی اصلی‌ترین وظیفه خود را ارتقای توان و آمادگی رزمی می‌داند اما در عین حال تاکید دارد که خیلی از حوزه‌های کار با مردم و رفع مشکلات آن‌ها را نیز انجام می‌دهند، وی اضافه می‌کند: «ما بحث ایجاد مزارع پرورش میگو را برای اشتغال‌زایی پیگیری می‌کنیم. جاده کناره ما، یکی از امن‌ترین جاده‌هاست که در چند ناحیه با مکاتبات مادر حال کار است. ارتباط نزدیکی بین مناطق دوم و سوم وجود دارد و جاده نامناسب جابه‌جایی تجهیزات ما را با مشکل روبه‌رو می‌کند که امیدواریم زودتر این اصلاحات که به نفع مردم منطقه نیز است، پایان یابد.»

وی ادامه می‌دهد: «در پسابندر دارویی که به مردم می‌دهیم هم رایگان است. حتی بیشترین استفاده را از آمبولانس نیروی دریایی مردم بومی می‌کنند. در همین کنارک استخر سرپوشیده داریم که مردم بیشترین استفاده را از آن دارند چون از اماکن نظامی ما جداسست و با کارت‌هایی که صادر می‌شود، می‌توانند از آن استفاده کنند. حتی مجتمع ولایت که سالن همایش است را در اختیارشان قرار می‌دهیم. مدارس اینجا از بهترین مدارس و از نوع هوشمند بوده و ۷۰ درصد دانش‌آموزانش از بیرون هستند. حتی بستر آموزش از راه دور ایجاد کردیم تا از تهران برخی آموزش‌ها داده شود. ما از جرثقیل تا کمرشکن و لودر و بولدوزر هم برای توسعه شهرستان و کمک به رفع مشکلات مردم تامین کردیم و در کنارشان هستیم.»

